

PORTFEL NALEŻNOŚCI POLSKICH PRZEDSIĘBIORSTW

lipiec
2011 r.

Informacja sygnałna

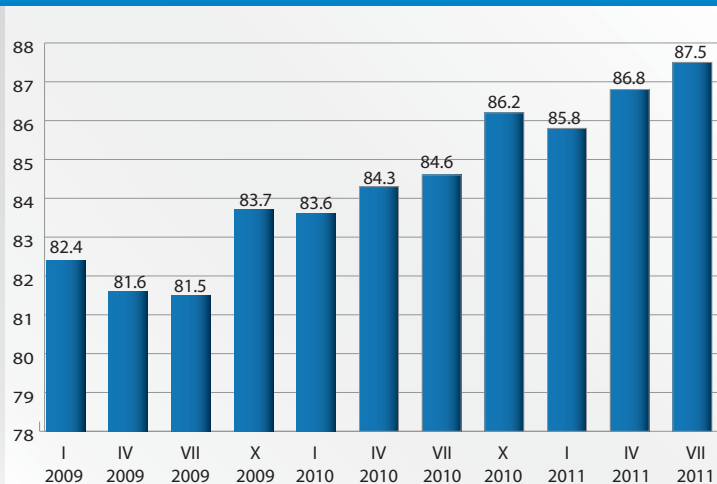
PORTFEL NALEŻNOŚCI POLSKICH PRZEDSIĘBIORSTW

dr Piotr Białowolski

lipiec 2011 r.

Informacja sygnałna

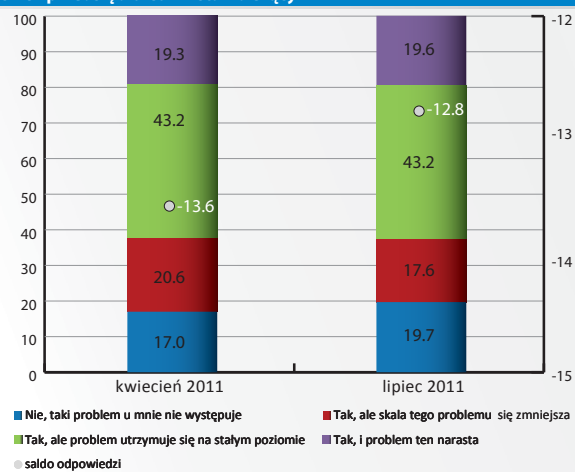
Indeks Należności Przedsiębiorstw (INP)

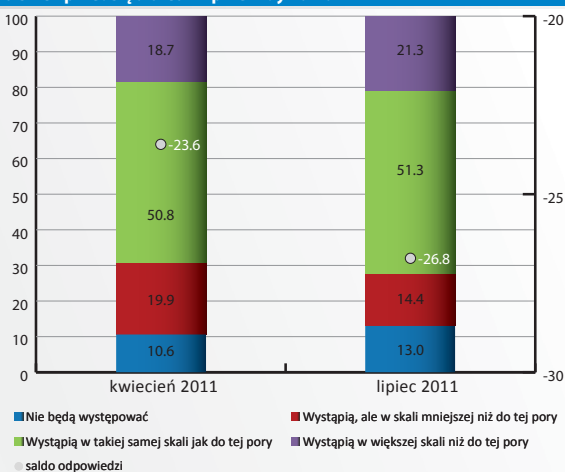
W badaniu przeprowadzonym w lipcu 2011 roku Indeks Należności Przedsiębiorstw (INP) osiągnął historycznie najwyższą wartość, poprawiając maksimum z poprzedniego badania. Oznacza to najlepszą sytuację polskich przedsiębiorstw w obszarze należności od momentu rozpoczęcia badania na początku 2009 roku. Bieżąca wartość INP – 87,5 punktu – wskazuje na znaczące zmniejszenie problemów z należnościami względem okresu największego nasilenia zjawisk kryzysowych w lipcu 2009. Dla przedsiębiorstw w Polsce główną implikacją wysokich i rosnących wskazań INP jest zwiększenie bezpieczeństwa transakcji zawieranych z klientami i kontrahentami.

INP odzwierciedla stan i opinie przedsiębiorców dotyczące sześciu obszarów związanych z należnościami: stanu i prognozy problemów z ich egzekwowaniem, odsetka przeterminowanych należności w portfelu firmy, średniego okresu przeterminowania, odsetka firm w gospodarce, które na skutek problemów z należnościami nie mogą terminowo regulować swoich płatności, a także przeciętnego odsetka kosztów związanych z nieterminowymi płatnościami ze strony klientów/kontrahentów. Wzrost wartości INP w największym stopniu wynika ze skrócenia przeciętnego okresu oczekiwania na pieniądze pochodzące z udzielonego kredytu kupieckiego. Dodatkowo, do wzrostu wartości INP przyczynił się spadek odsetka przedsiębiorstw deklarujących, że mają trudności z regulowaniem swoich zobowiązań na skutek trudności w otrzymywaniu płatności. Na wzrost wartości wskaźnika przełożyły się również spadek kosztów ponoszonych w związku z koniecznością obsługi portfela przeterminowanych należności, a także bieżące odczucia przedsiębiorstw dotyczące jakości obsługi należności przez klientów/kontrahentów w ostatnich trzech miesiącach. W przeciwnym kierunku (obniżenia wartości wskaźnika) oddziaływały pozostałe dwa komponenty INP.

Skala problemów z regulowaniem zobowiązań przez klientów/kontrahentów polskich przedsiębiorców – stan bieżący

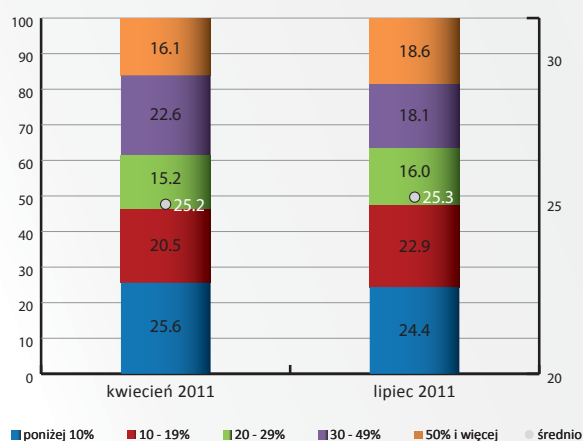
Skala problemów z regulowaniem zobowiązań przez klientów/kontrahentów polskich przedsiębiorców - przewidywania

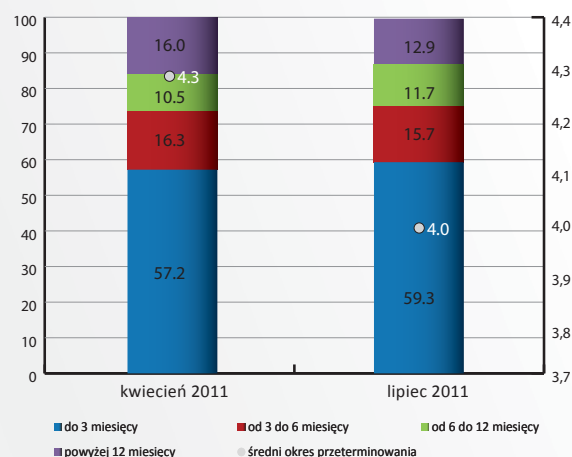
W lipcu 2011 r. problemy z odzyskiwaniem należności zmniejszyły się w skali całego kraju i osiągnęły najniższy poziom w całej historii badania (od stycznia 2009 r.). Poprawa sytuacji wynika ze wzrostu odsetka przedsiębiorstw, w których ten problem w ogóle nie występuje (z 17,0% do 19,7%) kosztem spadku odsetka firm, w których problemy z należnościami jedynie się zmniejszają (spadek z 20,6% do 17,6%). Warto podkreślić, że jest to już drugi kwartał z rzędu, kiedy odpowiedzi na pytanie o bieżący stan należności poprawiają się. Odnosząc obecne wyniki do okresu największego nasilenia zjawisk kryzysowych można stwierdzić, że obecnie ponad dwukrotnie więcej jest przedsiębiorstw, które nie mają problemu z odzyskiwaniem należności (prawie 20% wobec 10% w lipcu 2009 r.)

Optymizm dotyczący przyszłej sytuacji portfela należności nieznacznie spadł, jednak pozostał na bardzo wysokim poziomie – obecnie obserwowany wynik jest drugim w całej historii badania. W badaniu przeprowadzonym w lipcu 2011 r. największy w historii odsetek przedsiębiorstw (13%) wskazywał, że problemy z należnościami w ogóle nie będą występować. Niestety o ponad 5 pp. spadł odsetek przedsiębiorstw, które spodziewają się zmniejszenia problemów z odzyskiwaniem należności od klientów/kontrahentów. Dodatkowo, zwiększył się odsetek przedsiębiorstw spodziewających się wzrostu problemów z odzyskiwaniem należności i po dwóch kwartałach ponownie przekroczył próg 20%.

Odsetek należności nieuregulowanych w portfelu polskich przedsiębiorstw

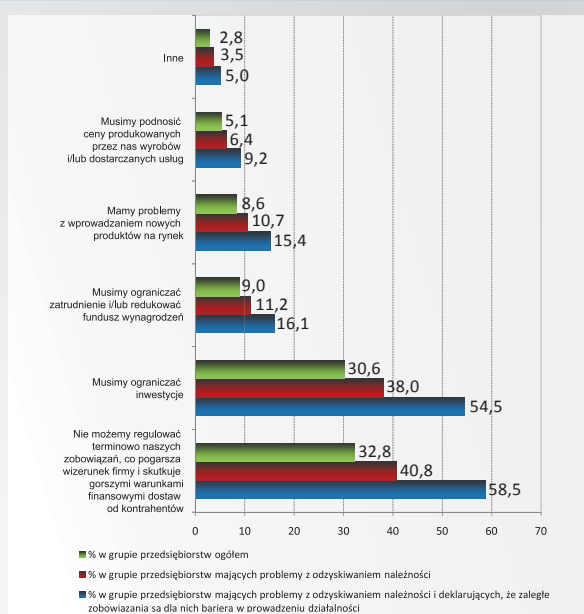
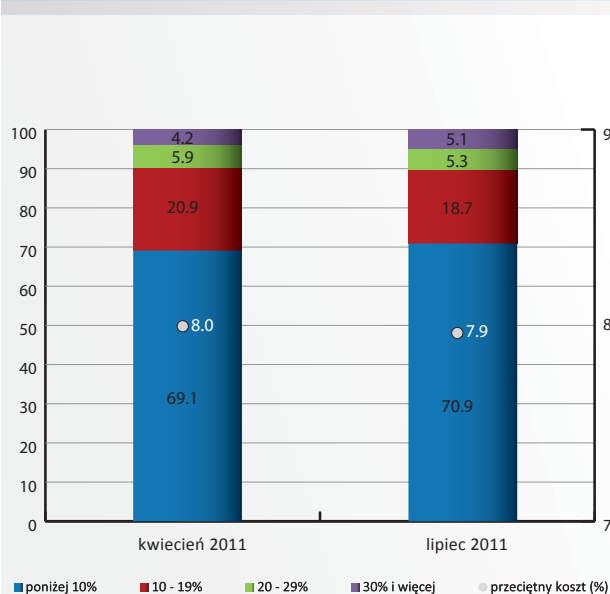

Struktura terminowa należności przeterminowanych w polskich przedsiębiorstwach

Już trzeci kwartał z rzędu rośnie odsetek należności w przedsiębiorstwach, które nie zostały uregulowane w terminie. Względem poprzedniego kwartału ich udział wzrósł minimalnie z 25,2% do 25,3%. Należy jednak zaznaczyć, że jest to wciąż wynik znacząco poniżej średniej obserwowanej w latach 2009-2010. Dodatkowo, warto podkreślić, że odpowiedzi na to pytanie obejmują jedynie firmy, które mają problemy z należnościami. Korygując wyniki i uwzględniając ten fakt, można stwierdzić, że w bieżącym kwartale (w grupie przedsiębiorstw ogółem) udział przeterminowanych płatności w portfelu należności spadł o ok. 0,6 pp. i jest na najniższym poziomie w całej historii badania.

Pomimo wzrostu odsetka faktur regulowanych nieterminowo, w przeprowadzonej w lipcu 2011 r. edycji badania „Portfel należności polskich przedsiębiorstw” odnotowano spadek przeciętnego okresu przeterminowania należności z ok. 4 miesięcy i 9 dni do ok. 4 miesięcy. Jest to bardzo znaczący spadek, a obecny wynik jest drugim najlepszym w całej historii badania. Te wyniki potwierdzają, że przedsiębiorstwa zaczęły wyzbywać się należności z okresu kryzysu. O ile w poprzednich kwartałach udział należności przeterminowanych powyżej 12-tu miesięcy rósł i osiągnął 16,0% ogółu należności przeterminowanych w kwietniu 2011 r., to obecnie ich udział jest o ok. 1/5 niższy.

Odsetki przedsiębiorstw wskazujących na podejmowanie wybranych działań w związku z nieregularną obsługą zobowiązań przez klientów/kontrahentów

Odsetek przedsiębiorstw, których koszty ponoszone w związku z nieregularną obsługą zobowiązań przez klientów/kontrahentów wynoszą

Najbardziej istotną konsekwencją opóźnień w płatnościach pozostaje w dalszym ciągu możliwość powstawania zatorów płatniczych wynikająca z problemów z regulowaniem własnych należności. Mimo to, w lipcu 2011 r. natężenie występowania tej bariery było na najniższym poziomie w całej historii badania (spadek z 34,4% do 32,8% w grupie przedsiębiorstw ogółem). Warto zaznaczyć, że w okresie największego nasilenia zjawisk kryzysowych problem ten dotykał ok. 43% przedsiębiorstw w Polsce. Drugą pod względem natężenia barierą jest konieczność ograniczania inwestycji, co odczuwa 30,6% firm w polskiej gospodarce. Jest to wynik drugi w całej historii badania i tylko nieznacznie wyższy niż wynik w poprzednim kwartale.

Obecny kwartał przyniósł znaczącą poprawę wyników dotyczących wielkości kosztów ponoszonych w związku z nieterminową obsługą zobowiązań przez klientów i kontrahentów polskich firm. W lipcu 2011 r. odnotowano najniższy poziom tych kosztów w całej historii badania. Stanowią obecnie 7,9% wszystkich kosztów, które ponoszą firmy prowadząc działalność. Spadek kosztów związanych z nieterminowym regulowaniem należności przez klientów/kontrahentów jest w znacznej mierze wynikiem wzrostu odsetka firm, w których te koszty stanowią poniżej 10% kosztów ogółem.

